



انطباق شیوه‌های عزاداری با اهداف قیام امام حسین(ع)؛ ملاک تأیید عزاداری‌ها

حجت‌الاسلام حسینیخانی با بیان اینکه عزاداری‌ای قابل قبول است که در راستای اهداف قیام اباعبدالله(ع) باشد، تأکید کرد: باید شیوه‌های عزاداری در جامعه با اهداف قیام اباعبدالله(ع) سنجیده شود و میزان انطباق این شیوه‌ها با اهداف، ملاک تأیید یا عدم تأیید عزاداری‌ها قرار بگیرد.

معرفت‌افزایی و خردورزی در مکتب احیاگر سنت نبوی
معاون تهذیب حوزه‌های علمیه کشور عنوان کرد:

انطباق شیوه‌های عزاداری با اهداف قیام امام حسین(ع)؛ ملاک تأیید عزاداری‌ها

حجت‌الاسلام حسینیخانی با بیان اینکه عزاداری‌ای قابل قبول است که در راستای اهداف قیام اباعبدالله(ع) باشد، تأکید کرد: باید شیوه‌های عزاداری در جامعه با اهداف قیام اباعبدالله(ع) سنجیده شود و میزان انطباق این شیوه‌ها با اهداف، ملاک تأیید یا عدم تأیید عزاداری‌ها قرار بگیرد.

حجت‌الاسلام و المسلمین هادی حسینیخانی، معاون تهذیب حوزه‌های علمیه کشور، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) در رابطه با چرایی تأکید ائمه اطهار بر عزاداری حضرت اباعبدالله(ع) اظهار کرد: درست است که همه ائمه (ع) از عصمت برخوردار بوده و همگی این ویژگی را داشتند که از معرفت و قرب الهی برخوردار باشند و به شهادت رسیده‌اند اما شرایط سیدالشهدا(ع) بسیار ویژه و متفاوت‌تر است.

وی ادامه داد: سیر حرکت امام حسین(ع) به کوفه، رها کردن موسم حج به دلیل دعوت کوفیان و حرکت به سوی مدعوین به همراه تمام خانواده خویش و گذشتن از همه چیز خود ویژه بودن و خاص بودن واقعه عاشورا و حرکت اباعبدالله(ع) را بیشتر نمایان می‌کند؛ امام حسین(ع) در این راه تمام دارایی، خانواده و هر چه که داشتند را فدا کردند و این فدا کردن همه جانبه در نهایت رضا و تسلیم به رأی خداوند که ویژگی خاص ایشان است در هیچ یک از ائمه معصوم(ع) وجود نداشته است.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه تصریح کرد: به دلیل نوع شهادت و چگونگی به شهادت رسیدن ایشان و نزدیکی‌شان و همچنین به دلیل اینکه همین عزاداری‌ها پایه دین را محکم‌تر می‌کند عزاداری برای امام حسین(ع) در روایات از بیشترین تأکید برخوردار است.

حجت‌الاسلام حسینیخانی با اشاره به روایت #171& کلنا سفن النجاة لكن سفينة جدی الحسين (ع) اوسع وفي لجج البحار اسرع» ابراز کرد: همه اهل بیت به شکلی پرچم هدایت بشر را در دست گرفتند؛ اما به هر حال کسانی به آنها تمایل پیدا می‌کنند که زیر پرچم اسلام آمده و محبت اهل بیت را با نور تشیع درک می‌کنند اما در مورد امام حسین(ع) به نظر این طور نیست و این وسعت را انسان بیشتر می‌بیند و در برگزاری عزاداری‌های اباعبدالله(ع) فرقی بین شیعه و سنی نیست و هر دو به احترام ایشان به برگزاری عزاداری پرداخته و برای ایشان احترام خاصی قائل هستند و یا بالاتر را نگاه کنیم در زیر پرچم اباعبدالله(ع) تنها مسلمانان قرار نمی‌گیرند بلکه غیر مسلمانانی چون ارامنه و مسیحیت نیز هستند که نه تنها به اباعبدالله(ع) ارادت خاصی دارند بلکه برای حاجت روا شدن نذری می‌دهند.

گرایش فطرت بیدار بشر به مکتب امام حسین(ع)

وی ادامه داد: در گستردگی کشتی نجات امام حسین(ع) همین بس که حتی غیر متدینینی هستند که برنامه‌های عزاداری امام حسین(ع) را نیز دارند و تمام این مسائل نشانه و دلیل از این گستردگی کشتی امام حسین(ع) است و با توجه به مظلومیت و معرفت ایشان نه تنها مسلمانان و غیر مسلمانان زیر پرچم اباعبدالله(ع) قرار می‌گیرند بلکه تمام کسانی که ذره‌ای از این مظلومیت را درک کرده باشند در کشتی امام حسین(ع) قرار می‌گیرند در واقع می‌توان گفت فطرت‌های بیدار بشر به مکتب امام حسین(ع) گرایش پیدا کرده و جذب آن می‌شوند.

حسینیخانی اضافه کرد: هرکسی به هر شکلی که با امام حسین(ع) ارتباط برقرار کند به نحوی با این کشتی مرتبط شده است و در زمره مسافران آن است، برخی در بهترین جای این کشتی قرار گرفته‌اند و برخی ممکن است جایشان در لبه این کشتی و به شکل متزلزل باشد و اینها به نوع ارتباط‌گیری بستگی دارد که چگونه از بعد عاطفی، معرفتی و عملی با ابعاد وجودی اباعبدالله(ع) ارتباط برقرار شده باشد و هرکس به میزان نوع رابطه برای خود در این کشتی جایگاهی دارد.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه تصریح کرد: کسانی در روز عاشورا خود را در عزای ایشان متأثر می‌بینند و در مجالس عزاداری وی نیز شرکت می‌کنند؛ اما عملاً و معرفتاً به جایگاه والای درک حقیقی این وقایع و تغییر پذیری عاطفی و معرفتی نرسیده‌اند اما برخی دائماً

در این تلاش هستند تا تمام رفتار، اخلاق و کردار خود را بر طبق معرفت و عمل حسین ابن علی(ع) انجام دهند؛ ارتباطی بهترین ارتباط است که هم از نظر معرفتی عمیق باشد و هم از لحاظ عاطفی به جایگاه واقعی خود رسیده باشد و هم از لحاظ عملی و رفتاری به درک حقیقی اباعبدالله(ع) و الگوگیری از وی رسیده باشد.

آسیب‌شناسی عزاداری امام حسین(ع) نیازمند شناخت فلسفه وجودی این عزاداری است

وی با اشاره به انطباق عزاداری‌های فعلی با سیره اهل بیت(ع) و فقه شیعه ابراز کرد: عزاداری‌ها به طور کلی عملی است که به نوعی انسان را با امام حسین(ع) مرتبط و در زمره مسافران کشتی وی قرار می‌دهد؛ اما در خصوص نوع عزاداری باید به این توجه داشت که چرا اهل بیت(ع) این همه تأکید بر عزاداری امام حسین(ع) داشته‌اند و در واقع اگر فلسفه وجودی عزاداری برای اباعبدالله(ع) مشخص شود، آسیب‌شناسی آن نیز میسر می‌شود.

حجت‌الاسلام حسینیخانی ادامه داد: فلسفه عزاداری برای اباعبدالله(ع) به دلیل روشن شدن هدف قیام ایشان، چرایی استقامت اباعبدالله(ع) در برابر طاغوت و کفر و چرایی و چگونگی زیر بار زور نرفتن ایشان است و اگر عزاداری‌ها ما را به این اهداف نزدیک‌تر می‌کند پس از آسیب کمی برخوردار است و هرچه عزاداری‌ها، ما را از این اهداف دور کند پس از آسیب جدی برخوردار است؛ مثلاً ما در عزاداری می‌خواهیم بگوییم اباعبدالله(ع) در ظهر عاشورا در آن شرایط بحرانی نماز جماعت اقامه کرد و برای این هدف، دو شهید تقدیم اسلام کرد اما اگر برای تبیین همین شعار و هدف تا نیمه‌های شب به عزاداری پرداخته شود و نمازهای صبح قضا شود کاملاً معلوم است این عزاداری باید آسیب‌شناسی شود؛ چرا که با اساس هدف قیام اباعبدالله(ع) همخوانی ندارد.

این مدرس حوزه با بیان اینکه اصل عزاداری خوب است اما عزاداری‌ای قابل قبول است که در راستای اهداف قیام اباعبدالله(ع) باشد تأکید کرد: باید شیوه‌های عزاداری‌ها در جامعه با اهداف عالیه اباعبدالله(ع) سنجیده شود و میزان انطباق این شیوه‌ها با اهداف قیام امام حسین(ع) ملاک تأیید یا عدم تأیید عزاداری‌ها قرار بگیرد.

وی اضافه کرد: دین اسلام تنها به بعد معرفتی تأکید نکرده است بلکه به بعد عاطفی نیز اهمیت داده است و در کنار اینکه شرکت در برنامه‌های ترویجی نهضت اباعبدالله(ع) و آشنایی با فلسفه وجودی قیام ایشان، بالا بردن بعد معرفتی عاشورا را مورد تأکید قرار می‌دهد به بعد عاطفی نیز می‌پردازد و تأکید بر این دارد که عزاداران در طول دهه محرم حالت حزن و اندوه گرفته و در آرایش و پیرایش صورت و صیرت خود کاملاً شکل اندوه به خود بگیرند و برای اشک ریختن اجرو پاداش مثال زدنی بیان شده است؛ تمام این مسائل بیان‌گر این است که اسلام هم به بعد معرفتی عزاداری تأکید دارد هم به بعد عاطفی آن.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه در بخش دیگری از سخنان خود تأکید کرد: باید از فرصتی که ایام محرم و صفر در اختیار مبلغان قرار می‌دهد تا مردم را مورد خطاب قرار دهند و به شکل مستقیم و رو در رو با آنها ارتباط برقرار کنند بهره برد؛ مبلغان باید از این فرصت نهایت استفاده را بکنند و اولاً نیاز روز مردم را تشخیص داده، ثانیاً فلسفه قیام اباعبدالله(ع) را در خطبه‌های خود بیان کرده و ثالثاً در کنار بیان اهداف به نیازهای روز جامعه هم توجه داشته باشند و در مورد مشکلات مردم هم صحبت کنند.

خارج نشدن دین از مسیر اصلی و بیدارسازی جامعه؛ اهداف اصلی قیام اباعبدالله(ع)

وی با بیان اینکه هدف اصلی قیام اباعبدالله(ع) خارج نشدن دین از مسیر اصلی خود و بیدارسازی جامعه بود افزود: ما نیز باید فضاهای معرفتی برنامه‌های عزاداری را در راستای این بیدارسازی بیشتر تقویت کنیم و در کنار عزاداری فرصت‌های مطالعه در باب قیام اباعبدالله(ع) را برای جوانان ایجاد کنیم.